

Bugün Çocuk Hakları Günü, kutlayabilirsiniz!

Perşembe, 20 Kasım 2014

Haber: [Kaos GL](#)

Pembe Hayat Derneği'nden çocuk hakları aktivisti Selin Berghan, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü için yazdı:

Türkiye'nin 18 yaş altı nüfusu 25 milyon. Yine de yetmiyor, her eve üç çocuk gerekiyor. 25 milyon; ucuz işgücü olarak sömürülmeye, önlenbilir kazalarda ölmeye, törelere kurban gitmeye, silahlı çatışmalarda kullanılmaya, sınır ticareti yaparken infaz edilmeye, demokratik gösterilerde gözaltına alınmaya, yoksulluk içinde yaşamaya yetmiyor.

Bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü ve bu yıl Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda kabul edilmesinin 25. yılı. Sözleşme üç ülke hariç (**ABD, Somali ve Güney Sudan**) tüm devletler tarafından imzalanmış ve onaylanmıştır. Bu yönüyle haklar alanında dünyada en fazla ülke tarafından kabul edilmiş sözleşmedir. Ancak aynı zamanda hâlâ en kolay ihlal edilebilir olanıdır! Üstelik bir ülkenin çocuk hakları alanındaki karnesi, o ülkenin demokrasi notunu belirlediği halde.

Bugün için Türkiye'de çocuk haklarının durumu ile ilgili bir şeyler yazmak hiç kolay değil, çünkü bu ülkede çocukların hayatları çok zor. Mecliste bir günlüğüne kürsüye çıkıp, kendisine “**istediği gibi asıp kesebileceği**” söylenecek birkaç çocukla kutlama yapılacak. Peki ya sonrası? Sonrası yok!

Sözleşmeye göre 18 yaşını doldurana kadar herkes çocuktur. **Yetişkin sayılmak için 18 yaşını doldurmayı beklemeleri gerekir; ama yetişkinlerin bekleyemedikleri bazı konular vardır. Örneğin çocukları 12 yaşında suçlu bulup, cezaevlerine yollayabilirler.** Her dört çocuktan birinin yoksulluk içinde yaşadığı bu ülkede, çocukların en çok suçlu bulunduğu davaların mal varlığına karşı işlenmiş suçlardan açılmış olması şaşırtıcı değil. Şaşırtıcı olan, baklava çaldıkları için 9 yıl ceza alan çocuklar. Gerçi çaldın mı büyük çalacaksın, şöyle on yüz milyon kadar. O zaman şaşırmıyoruz, cezalandırmıyoruz.

Yetişkinlerin bekleyemediği başka konular da var. Çocukları, 17 yaşında evlendirebilir, 15 yaşında çalıştırmaya başlayabiliriz. Tabii bunlar yasal olan yaş sınırları. 12 yaşında dinî nikâhla başlık parası karşılığı evlendirilmiş, 13'üne girmeden anne olmuş çocuklar, yani erken ve zorla evlilikler ülkedeki toplam evliliklerin %20'si. 6-14 yaş arasında 300 bin çocuk çalışıyor. Bu yılın ilk 9 ayında 42 işçi çocuk yaşamını yitirdi. **İstatistiklere girmeye gerek yok aslında, çünkü hakların ihlal edilmesinde 1 çocuk bile çok fazla!**

Türkiye'nin 18 yaş altı nüfusu 25 milyon. Yine de yetmiyor, her eve üç çocuk gerekiyor. 25 milyon; ucuz işgücü olarak sömürülmeye, önlenbilir kazalarda ölmeye, törelere kurban gitmeye, silahlı çatışmalarda kullanılmaya, sınır ticareti yaparken infaz edilmeye, demokratik gösterilerde gözaltına alınmaya, yoksulluk içinde yaşamaya yetmiyor.

Yine de kime sorarsanız, çocukların korunması gerektiğini söyler canı gönülden. Ne de olsa onlar bizim geleceğimizdir. Bir kere de oportünist olmasak! **Bizim geleceğimiz olduğu için değil; yetişkinler olarak, çocukların haklarının ihlal edilmesini önlemek ve engellemek bizim sorumluluğumuz olduğu için korusak.** Ama hayır, çocuklar ailelerin malı, toplumun geleceğidir; hak sahibi bireyler değil. Oysa tüm dünyanın altına imza bastığı Sözleşme, çocukların çocuk olmaktan kaynaklanan haklarını tanımlar.

Yaşama hakları vardır mesela çocukların. Her canlının olduğu gibi. Temizlenmeyen mayınlara basarak, okullarda üstlerine kapılar düşerek, iş kazalarında ya da emniyet güçlerinin yargısız infazlarıyla kaybettikleri. **12 yaşında 13 kurşunla öldürülen Uğur Kaymaz, 15 yaşında 16 kilo ölen Berkin Elvan ve daha niceleri çocuk sayılmadı, terörist olarak anıldı.** Daha yetişkinler terörün ne olduğu konusunda uzlaşmamışken, “çocuk teröristler” olarak yargılandı “taş atan” çocuklar. Ceylan Önkol’un ölümü “mayınla oyun oynanmaz” diye açıklandı resmi makamlarca.

Eğitim hakları vardır mesela. Her yıl değişen eğitim sisteminde, çoktan seçmeli sınavlara karlı çamurlu kilometreleri yürüyerek vardıkları okullarda öğretmensiz boş geçen derslerde ana dillerini öğrenemedikleri.

Ayrımcılığa uğramama hakları vardır mesela; ama engelli ya da eşcinsel değilse, mülteci ya da azınlık değilse, Alevi ya da ateist bir ailenin çocuğu değilse vardır. Yoksa derslerden geçemez, daha olmadı okuldan atılır ve hatta ailesi tarafından öldürülür. Galiba bir tek üst sınıf, Sünnî ve erkek çocuklarına aittir bu hak.

Oyun oynama hakları vardır mesela. Kendi yaşıtlarıyla evcilik, doktorculuk oynamaları suçtur, ahlâksızlıktır, öldürülme nedeni ve katiller için hafifletici sebeptir. Kendilerinden 40 yaş büyüklerle evlendirip hamile bırakılmaları ise kültüredir, töredir, dindir, sıcak iklimdir.

Kendilerini ifade etme ve kendileriyle ilgili kararlara katılmaya hakları vardır mesela. “Sen çocuksun, karışma”dır bu hakkın karşılığı. Oy kullanamazlar, yetişkinler başlarında olmadan örgütlenemezler, gösterilere katılamazlar, mavi değil de pembe tişört giymek bile isteyemezler. **Çocuk akli diye küçümsediğimiz, bizim basmayan kafamızın dile gelişidir.**

Her türlü şiddetten korunma hakları vardır mesela, ama ana babaların da disipline etmek için fiziksel şiddet kullanma hakkı vardır yasayla garanti altına alınmış olan. **13 yaşında 40 kişinin tecavüzüne uğramamayı kendisinin becermesi gerekir, yoksa rıza göstermiş demektir.** Bitmek tükenmek bilmeyen enerjileriyle cezaevlerinde senelerce uslu uslu oturamazlarsa, tecritte ya da toplu dayaklarda öğrenirler uslu durmayı.

Sözleşme uyarınca daha birçok hakları vardır çocukların her gün ihlal edilen. **Kısacası bu ülkede çocuk; 12 yaşında suçlu, 14 yaşında terörist, 15 yaşında işçi, 17’inde eştir yasal olarak.** Türkiye’den AB’ye duble yol döşediğimiz son yıllarda, dünyanın en büyük 7. ekonomisi olabilmek için biraz yasaları esnetmek gerekti haliyle. Çocuk çalıştıranlara verilecek cezaları hafiflettik; sokakta, tarlada, madende, sanayide 15 yaş altında çalıştırdık çocukları. Yoksa nasıl dünyanın en büyük 7. ekonomisi olabilirdik. Bir de öğretmen açığını kapatmak, okul yapmak, çocuklar için bildirim mekanizmaları oluşturmak, oyun parkları yapmak gibi işler için bütçe ayırmadık. Hatta çocuklar için ayrılan bütçeyi bilemiyoruz, ama duble yollara harcananları

biliyoruz. Ne de olsa çoluk ocuk işleri bunlar, bilmemize gerek yok. Haksızlık olmasın, beş yıldızlı otel açar gibi ocuk cezaevleri atık, amaya devam ediyoruz. **Her ne kadar yeni okullar yapacak paramız olmasa da cezaevleri için para bulabiliyoruz, gururla AB için hazırladığımız ilerleme raporlarına falan yazabiliyoruz bunu.**

25 milyon yetmez, en az u ocuk gerekir her eve. O yzden 12'sinde anne olmalarını bekliyoruz. **Evlilik diye andığımız Őeyin, ticari cinsel sömürü olduğunu duymak istemiyoruz.** Kuk Prens'i müstehcen bulup, çocukların seks turizminde kullanılmalarını yadırgamıyoruz. Vardır rızaları, yoksa kelli felli yetişkinler hiç böyle Şeyler yapar mı?

Kime sorarsanız çocukları korumamız gerektiğini söyler canı gönülden. Ne de olsa çocuklar bizim geleceğimizdir, ama onların bugünü bizi hiç ilgilendirmiyor. O yzden onları topluma kazandırmaktan bahsediyor, ama onları kazanmayı asla akıl edemiyoruz.